

Länsplan för Västmanland

- sammanfattning av beslutsunderlag

2011-11-28

Länsstyrelsen
Västmanlands län

VKL VÄSTMANLANDS
Kommuner & Landsting

Beslutstillfällena för länsplanarbetet i VKL:s styrelse:

10 december 2010

§ 2

Länsplan – projektdirektiv för ett länsgemensamt arbete

Under året har VKL:s utökade presidium och Länsstyrelsens ledning haft en dialog om möjligheterna att dels följa upp befintlig RUP dels att med RUP:en och pågående översiktsplanering som utgångspunkt arbeta fram en gemensam Länsplan med bred förankring i politik och förvaltning.

Det utökade presidiet har tillsammans med Länsstyrelsens ledning arbetat fram ett projektdirektiv med ett övergripande mål och ett tydligt syfte.

Som en viktig förankringsinsats i arbetet har VKL, Länsstyrelsen och Landstinget genomfört en gemensam länsresa för nuvarande och tillträdande kommunal- och landstingsråd samt kommun- och landstingschefer. Länsstyrelsens verksamhetschefer har också deltagit på resan som denna gång koncentrerat besöken i Västerås och den västra länsdelen. Planen är att göra en liknande resa om ett år för att besöka en annan del av länet.

Målet med planen är att skapa förutsättningar för tillväxt och utveckling i hela Västmanland och uppdraget omfattar följande punkter: uppföljning av befintlig RUP, omvärldsanalys och länsplanen som koncentreras på den fysiska planeringen, arbetsmarknad och kompetensförsörjning samt infrastruktur och kommunikationer.

Dessa områden var i klar majoritet i de svar som alla som deltog på länsresan hade möjlighet att lämna.

Hela projektdirektivet 2010-11-29 var utsänt med handlingarna.

Styrelsen beslutar

- att** rekommendera kommuner och landsting att besluta att godkänna framlagda projektdirektiv,
- att** uppdra till VKL:s utökade presidium (Elisabeth Unell, Elizabeth Salomonsson, Ulla Persson, Torsten Källberg, Carola Gunnarsson, Stig Henriksson, Olle Ytterberg, Tomas Högström och Denise Norström) att tillsammans med Länsstyrelsens ledning utgöra styrgrupp samt
- att** kontinuerligt rapportera till styrelsen om arbetets fortskridande.

25 mars 2011

§ 17 a

Länsplan för Västmanlands län

Vid VKL:s styrelsemöte den 10 december 2010, §2, fattades beslut om övergripande projektdirektiv för utarbetande av en Länsplan för Västmanlands län. En omarbetad ”Länsplan – övergripande projektbeskrivning (2011-03-07, rev 2011-03-18) har utsänts med handlingarna.

Styrelsen beslutar

- att** komplettera området infrastruktur med studier av buss- och tågförbindelser mellan Eskilstuna och Arboga/Örebro, plan för utbyggnad av E22 mellan Kungsör och Arboga samt tågförbindelsen Gävle-Örebro över Fagersta/Avesta.
- att** med ovanstående ändringar godkänna det bilagda omarbetade projektdirektivet inklusive budget (bilaga)

Innehåll

Projektdirektiv Länsplan - Vidareutveckling av Regionalt utvecklingsprogram (RUP) för Västmanlands län	5
Länsplan – övergripande projektbeskrivning	11
Fördjupat projektdirektiv för delprojektet Fysisk planering och Länsplanen	13
Fördjupat projektdirektiv för delprojektet Infrastruktur och kommunikationer	15
Fördjupat direktiv för delprojektet Arbetsmarknad och kompetensförsörjning	19
Uppdrag om framtagande av en omvärldsanalys för Västmanland	21
Länsplan - kort sammanfattning av innehåll	23

Projektdirektiv Länsplan - Vidareutveckling av Regionalt utvecklingsprogram (RUP) för Västmanlands län

VKL:s utökade presidium¹ och Länsstyrelsens ledning har beslutat att utarbeta en Länsplan i samverkan mellan Länsstyrelsen, länets kommuner, VKL och Landstinget.

Bakgrund

Västmanlands län har sedan i juni 2007 ett regionalt utvecklingsprogram (RUP). Länsstyrelsen ansvarade för att ta fram programmet i nära samarbete med Västmanlands kommuner och Landsting, VKL. Programmet omfattar perioden 2007-2020 och visar vilka åtgärder som bedöms vara mest angelägna för att stärka länets utveckling och tillväxt.

Det övergripande målet för RUP är en hållbar regional utveckling och tillväxt i Västmanlands län. Utvecklingsprogrammet bygger på sex insatsområden: en god vardag, livslångt lärande, företagande och arbete, ett effektivt transportsystem, energi för framtiden samt regional identitet.

Valet av insatsområden, strategier och handlingsinriktningar baserades på prioriteringarna inom den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning samt på en bred diskussion med länets aktörer, inklusive länets kommuner, Landstinget och VKL.

Programmet fungerar som ett paraply för andra regionala utvecklingsarbeten, exempelvis det regionala tillväxtprogrammet, strukturfondsprogram inom EU, länsplaner för infrastrukturområdet, landsbygdsprogram och program inom miljöområdet samt inom socialt hållbar utveckling.

1. Det utökade presidiet består av kommunalråden och landstingsråden, Elisabeth Unell, Elizabeth Salomonsson, Ulla Persson, Torsten Källberg, Carola Gunnarsson, Stig Henriksson, Olle Ytterberg och Tomas Högström samt landshövding Ingemar Skogö och länsråd Sofia Wallström.

Varför behöver Västmanland en Länsplan?

Det finns flera anledningar till att det nu är lämpligt att vidareutveckla befintligt RUP till en Länsplan. Det finns behov av att förtydliga och prioritera insatsområden som krävs för att nå tillväxt i hela Västmanland och för att hävda Västmanlands intressen, bl.a. inför framtida regionala strukturförändringar.

Stärkt konkurrenskraft förutsätter storregionalt samarbete

Ökad rörlighet genom bland annat ökad pendling gör att länet successivt blir en alltmer integrerad del av Stockholm - Mälarenregionen. Härigenom ökar Västmanlands behov av samarbete inom regionen avseende såväl arbete, boende och utbildning som näringsliv och företagande. Det finns ett starkt stöd, både inom och utanför Stockholms län att skapa en gemensam syn på den övergripande storregionala rumsliga strukturen. Det storregionala samarbetet är angeläget för att stärka såväl Västmanlands nationella som internationella konkurrenskraft och attraktivitet för olika typer av etableringar.

Länsplanen bör fånga upp och förhålla sig till pågående utveckling i näraliggande områden och bör på sikt kunna kopplas samman med en gemensam plan för omkringliggande län i Stockholm – Mälarenregionen. Viktiga aspekter är effekter av medfinansiering av t.ex. Citybanan och behovet av fortsatt utbyggnad av Mälarenbanan.

Länsplanarbetet ska beakta pågående processer t.ex. inom ramen för Utredningen (Fi2009:07) om den statliga regionala förvaltningen samt ställningstaganden rörande regional samverkan som gjorts i landstingen Västmanland och Sörmland respektive kommunstyrelserna i Västerås och Eskilstuna kommuner.

Infrastrukturplanering och trafikeringsfrågor kräver länsövergripande samarbete

Tillväxt i Västmanland förutsätter goda kommunikationer. Planeringen av infrastruktur och kollektivtrafik samt fysisk planering måste, för att bli framgångsrik, ske i ett gemensamt och övergripande länsammanhang. Planeringen behöver också utveckla systemkrav på tillgänglighet och transportkvalitet i en större funktionell region.

En länsplan ökar även förutsättningarna för gemensamma insatser enligt den nya lagen om kollektivtrafik som träder ikraft 2012.

Ett förslag från Trafikverket om förändrat planeringssystem, som ska utgå från ett samhällsbyggnadsperspektiv och hanteras över fyraårsperioder för att matcha de politiska cyklerna är en annan viktig förändring att ta hänsyn till. En väl genomarbetad och förankrad Länsplan blir därmed ett betydelsefullt verktyg för att kunna påverka planer på nationell nivå. Fortsatt och utvecklad samverkan med Trafikverket är centralt.

Konkurrensen om kvalificerad arbetskraft hårdnar

Inom några år kan länet komma att stå inför en situation med relativt hög andel lågutbildade kombinerat med hög ungdomsarbetslöshet samtidigt som det råder brist på arbetskraft inom mer kvalificerade yrken. Detta är ett hot mot tillväxt och välfärd i länet. Glappet mellan avgående och tillkommande arbetskraft riskerar att bestå. Detta beror dels på den demografiska situationen med variation i ungdomskullarna, men även på en mer långsiktigt tendens att människors inträde i yrkeslivet förskjuts allt högre upp i åldrarna. Konkurrensen om kvalificerad arbetskraft hårdnar, vilket ytterligare förstärker behovet av att hela länet kraftsamlar och positionerar sig.

Kommunernas översiktsplanering – ökad strategisk betydelse

Riksdagen beslutade den 21 juni om att anta ny plan- och bygglag². Den nya lagen ska gälla från 2 maj 2011. Den nya lagstiftningen innebär att översiktsplanen får en tydligare strategisk funktion. Det kommer att ställas högre krav på att översiktsplanerna ska kopplas samman med regionala och nationella mål samt bygga på mellankommunal samverkan.

Flera kommuner i länet ska eller har påbörjat ett arbete med sina översiktsplaner och några har också genomfört ett arbete med fördjupad översiktsplan.

2. Proposition 2009/10:170 "En enklare plan- och bygglag".

Uppdrag att utarbeta en Länsplan

Uppdraget omfattar nedanstående punkter.

Uppföljning av befintligt RUP

Uppföljningen ska resultera i en sammanfattning av genomförda åtgärder och resultat. Åtgärder som inte har påbörjats eller genomförts listas. Analys genomförs av hur RUP-processen har fungerat i länet.

Omvärldsanalys

En omvärldsanalys genomförs med utblick främst mot Östra Mellansverige. Inledningsvis samlas underlag utifrån befintliga utredningar/studier, varefter kravspecifikation och direktiv för fortsatta eller kompletterande omvärldsanalyser utarbetas.

Delprojekt

Arbetet med Länsplanen avgränsas och fokuseras inledningsvis på nedanstående utvecklingsområden. Dessa kan dock kompletteras med ytterligare områden beroende på resultatet av uppföljningen av befintligt RUP och omvärldsanalysen.

– **Fysisk planering**

En länsgemensam strategi utarbetas för den fysiska planeringen med inriktning att på längre sikt ha en regional översiktsplan.

– **Arbetsmarknad och kompetensförsörjning**

Utvecklingsområden, strategier och handlingsplaner utarbetas.

– **Infrastruktur och kommunikationer**

Utvecklingsområden, strategier och handlingsplaner utarbetas.

Efterhand som arbetet fortskrider på de ovanstående punkterna bör ytterligare prioriterade områden kunna övervägas. Hållbar utveckling är ett övergripande mål för regeringens politik och innebär att alla politiska beslut ska utformas på ett sätt som beaktar de ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna i ett längre perspektiv. I förlängningen är inriktningen att Länsplanens samtliga delar integreras med såväl miljömässiga som sociala och kulturella aspekter. Vidare bör i det fortsatta arbetet förslag på indikatorer för årlig uppföljning av Länsplanen utarbetas i syfte att skapa förutsättningar för att följa och utvärdera genomförandet av planens utpekade områden.

Mål och syfte

- Det övergripande målet för Länsplanen är en långsiktigt hållbar tillväxt i hela Västmanland.
- Länsplanen ska ge förutsättningar för att kraftsamla alla aktörer i länet runt gemensamma prioriteringar och bättre hävda Västmanlands intressen, bl.a. inför framtida regionala strukturförändringar.
- Den färdiga Länsplanen ska utgöra länets regionala utvecklingsprogram (RUP).

Projektorganisation

Ambitionen är att i arbetet använda befintliga nätverk och grupper i så stor utsträckning som möjligt. Det är angeläget att företrädare för samtliga kommuner, VKL och Landstinget samt Länsstyrelsen tar möjligheten att delta i projektets olika delar i syfte att skapa delaktighet och hög kvalitet i arbetet och så att hela länets olika synpunkter tillvaratas.

Övergripande projektägare

En förutsättning för att arbetet med Länsplanen ska bli framgångsrikt är en mycket hög grad av delaktighet från kommunerna, landstinget och Länsstyrelsen. Därför behöver de viktigaste besluten rörande projektet, t.ex. beslut om dessa projektdirektiv, fattas hos respektive deltagande aktör. Därigenom skapas en gemensam inriktning och gemensamma prioriteringar som blir styrande för arbetet. Viktiga vägval eller ställningstaganden under projektets gång bör hanteras på samma sätt, dvs. genom formella beslut hos kommunerna, landstinget respektive Länsstyrelsen.

Beredningen av beslut rörande projektet samt styrningen av projektarbetet på operativ nivå utifrån projektdirektiven sker i följande organisation.

Styrgrupp

VKL:s utökade presidium och Länsstyrelsens ledning utgör styrgrupp för projektet och fattar beslut som rör projektet respektive lämnar rekommendationer till kommuner, Landstinget och Länsstyrelsen avseende beslut som endast kan fattas av dessa.

Ledningsgrupp och projektledning

Ledningsgrupp för projektet utgörs av länsrådet, VKL:s direktör, stadsdirektören i Västerås stad och landstingsdirektören. Ledningsgruppen svarar för att projektet inriktas och drivs fram enligt projektdirektiven. Projektets arbete leds av länsrådet och VKL:s direktör. Dessa båda utgör projektledningen.

Projektkoordinator och projektsekretariat

En projektkoordinator samt ett projektsekretariat knyts till projektledningen och består av projektets resurser för projektsamordning, administration och kommunikation.

Arbetsgrupper för respektive delprojekt

Arbetsgrupperna består i största möjliga utsträckning av befintliga nätverk eller arbetsgrupper. Till exempel utgörs arbetsgruppen för delprojektet fysisk planering av befintlig arbetsgrupp med samtliga kommuners planeringschefer/motsvarande. Arbetet i denna arbetsgrupp leds av Länsstyrelsen. Varje arbetsgrupp leds av en projektledare. Länsstyrelsen ansvarar för uppföljningen av befintligt RUP, som sker tillsammans med kommunerna och landstinget.

Referensgrupp

Referensgruppen består av länets kommunchef, landstingsdirektören samt berörda enhetschefer vid Länsstyrelsen. Dessa får löpande möjlighet att diskutera och lämna synpunkter i projektet.

Vid behov inbjuds övriga berörda aktörer i länet till informations- och dialogmöten.

Kommunikation

En kommunikationsplan utarbetas för projektets kommunikation med berörda parter. All kommunikation inom ramen för beredning (underlag, tidplaner, kallelser, utskick, övrigt) eller övrig kommunikation inom projektet görs enligt gemensamt fastställda sändlistor och efter beslut av projektledningen.

Besluts- och beredningsordning

Följande principer tjänar som utgångspunkt för beredning och beslut inom projektet.

*Utkast tas fram och diskuteras i ledningsgruppen.

*Utkast skickas till VKL:s styrelse och Länsledningen för synpunkter.

*Utifrån inkomna synpunkter revideras dokumentet och ett förslag utarbetas. Efter avstämning med styrgruppen beslutar projektledningen om det förslag som ska föreläggas styrgruppen.

*Inför styrgruppsmöte skickas förslaget ut i god tid så att gruppen kan ta ställning vid mötet.

I de fall som styrgruppen inte har mandat att fatta beslut bör styrgruppen göra ställningstagande som innebär rekommendation till kommunerna, Landstinget och Länsstyrelsen att fatta beslut så att projektets förslag blir formaliserat och träder i kraft hos var och en. Sådan rekommendation lämnas till VKL:s styrelse respektive till Länsstyrelsen.

Projektdokument

Budget, projekt- och kommunikationsplan samt tidsplan utarbetas.

Tidplan

- 2010-11-23 Direktiv fastställs av VKL:s utökade presidium och Länsstyrelsens ledning (= styrgruppen) och rekommendation till VKL:s styrelse respektive Länsstyrelsens lämnas
- 2010-12-10 VKL:s styrelse föreslås besluta att anta projektdirektivet och besluta om projektorganisation samt rekommendera kommuner och landsting att besluta om deltagande
- 2011-01-- Kommunernas och Landstingets beslutande församlingar fattar beslut om deltagande i projektet
- 2011-02-11 Beslut i styrgrupp om projektplan, budget, tidplan och kommunikationsplan
- 2011-02-28 Projektorganisation etablerad
- 2011-02-28 Uppföljning av befintligt RUP samt omvärldsanalys redovisas
- 2011 Analyser och förslag per delprojekt utarbetas och läggs fram
- 2011-12-31 Förslag till Länsplan färdigt
- 2012-12-31 Länsplan färdig
- 2013-12-31 Revidering av Länsplanen i erforderlig utsträckning inför nytt strukturfondsprogram

Ingemar Skogö
Landshövding

Elisabeth Unell
Ordförande Västmanlands Kommuner och
Landsting

Länsplan – övergripande projektbeskrivning

Tagen av VKL:s styrelse 2011-03-25

1. Bakgrund och syfte

Denna beskrivning utgår från de projektdirektiv som beslutats i december 2010 av projektets styrgrupp i form av VKL:s utökade presidium och Länsledningen. Syftet är att ge en närmare beskrivning av projektet rörande projektorganisation, bemanning och budget m.m. I bilagorna 1-3 redovisas fördjupade projektdirektiv för de tre föreslagna delprojekten. Underlaget har arbetats fram av en informell beredningsgrupp under ledning av Länsstyrelsen och VKL. Landstinget och Västerås stad har varit representerade.

Styrgruppen i form av VKL:s utökade presidium samt Länsledningen ställde sig vid möte den 11 mars 2011 bakom denna projektbeskrivning inklusive de tre bilagorna. De synpunkter som styrgruppen lämnade har inarbetats. Underlaget läggs därmed till grund för det fortsatta projektarbetet. Kommunikation och förankring sker löpande med VKL:s styrelse, kommunchefgruppen samt Länsstyrelsens ledningsgrupp.

2. Inledning

Av projektdirektiven framgår att länets kommuner, Landstinget, Länsstyrelsen samt Västmanlands Kommuner och Landsting (VKL) gemensamt bedömer att det finns behov av att utveckla och konkretisera det befintliga regionala utvecklingsprogrammet (RUP). Bland annat saknas den rumsliga dimensionen i befintligt RUP. Avsikten är att utveckla RUP till en Länsplan som konkret stödjer en ökad tillväxt i hela länet samt positionerar länet tydligare i pågående och kommande strukturförändringar. Vikten av att ha en konkret inriktning i arbetet bör särskilt uppmärksammas. Länet behöver öka aktivitet och genomslag för att skapa en positiv bild av Västmanland och att ytterligare öka länets attraktionskraft i pågående och kommande regiondiskussioner.

Hösten 2010 genomfördes en studieresa i länet där ledande företrädare för kommunerna, Landstinget samt Länsstyrelsen deltog. Något som tydligt framkom var vikten av att få en länsplan som är konkret och tydlig. Farhågor framfördes om en process som blir alltför omfattande och en slutprodukt som inte är ändamålsenlig. I samband med studieresan diskuterades vilka områden som ska lyftas fram särskilt. Deltagarna fick lämna in tre frågor som man prioriterade högst i en kommande länsplan.

Sammanställningen av detta visade på en bred samstämmighet och de tre frågor som prioriterades var

- Fysisk planering
- Infrastruktur och kommunikationer
- Arbetsmarknad och kompetensförsörjning

Vid sidan av de tre prioriterade frågorna har identifierats två grundläggande aktiviteter som kompletterar de tre sakområdena; en uppföljning av befintligt RUP samt en omvärldsanalys.

3. Arbetets upplägg

Enligt projektdirektiven ska ett utkast till länsplan vara färdigt årsskiftet 2011/12 och en fullständig länsplan årsskiftet 2012/13. Utgångspunkten är att inledningsvis fokusera arbetet på de områden som anges ovan och säkerställa att projektet tar fram underlag som är konkret och tydligt på dessa punkter. Planeringen av det resterande arbetet fram till en färdig länsplan detaljeras i senare skede och utifrån resultatet av arbetet i denna första fas. Efterhand kan ytterligare områden läggas till i relevanta delar, om inte annat från det befintliga RUP. Avsikten är att den färdiga länsplanen ersätter befintligt RUP och därmed utgör länets RUP.

Några viktiga aspekter i arbetet är

- Bred delaktighet och förankring bland berörda aktörer i länet
- Omfattande kommunikation och flöde mellan projektets olika delar

- God förmåga till prioritering och inriktning mot den övergripande målsättningen, både tidsmässigt och i sak, så att underlag och förslag blir konkreta, vägledande och leder till resultat

Projektet hålls samman av en projektledare och omfattar

- Operativ ledning och samordning av den övergripande processen för utarbetandet av en länsplan, inklusive de tre delprojekten
- Löpande identifiera och säkerställa utförandet av genomförandeinsatser inom samtliga områden
- Dialog och precisering av en målbild för länets utveckling
- Omvärldsanalys
- Uppföljning av befintligt RUP
- Kommunikation inom projektet och externt till berörda aktörer

Delprojekten för fysisk planering respektive Infrastruktur och kommunikationer leds av särskilda delprojektledare. Delprojektet för arbetsmarknad och kompetensförsörjning leds av projektledaren, men särskilda uppdragsledare utses för de olika frågorna inom delprojektet.

En närmare beskrivning av delprojekten framgår av bilagorna 1-3.

4. Projektorganisation och budget - FÖRSLAG

Projektägare är länets kommuner, Landstinget, Västmanlands kommuner och landsting (VKL) samt Länsstyrelsen. Styrgrupp är VKL:s utökade presidium och Länsledningen. Beredningsgrupp till styrgruppen är landstingsdirektören, länsrådet, kommuncheferna i länet samt VKL:s direktör.

Projektledare är under rekrytering. Resurspersoner för projektledaren föreslås omfatta följande kompetenser

- Övergripande projektsamordning: Länsstyrelsen (huvudansvarig) och Västerås stad
- Kommunikation: VKL (huvudansvarig) och Länsstyrelsen
- Omvärldsanalys: Länsstyrelsen (huvudansvarig), Västerås stad och Landstinget
- Uppföljning av befintligt RUP: Länsstyrelsen (ansvarig)

Delprojektledare är under rekrytering. För delprojektet Arbetsmarknad och kompetensförsörjning föreslås inte en delprojektledare rekryteras, utan projektledaren svarar för nödvändig ledning och samordning. I stället bemannas respektive uppdrag i delprojektet med en särskild uppdragsledare, bemanning av dessa uppdrag pågår.

Deltagandet i delprojekten från kommuner respektive landstinget sker främst genom befintliga nätverk. Några exempel på sådana befintliga nätverk är följande. Generellt gäller att kommunchefsträffarna kommer att användas för diskussion och förankring av övergripande frågor. För delprojekt 1 är det önskvärt med representation från kommunerna som är involverad i planfrågor. För delprojekt 2 finns en befintlig grupp om fyra personer från VKL, Länsstyrelsen, Landstinget samt Västerås stad. Till denna grupp kan ytterligare deltagande knytas från kommunerna. För delprojekt 3 föreslås aktörer involveras från befintliga processer, t.ex. den regionala kompetensplattformen och Samhällskontraktet.

Varje delprojekt ansvarar för sin egen administration. Visst administrativt stöd, t ex ekonomi, kan lämnas av Länsstyrelsen. Administrativt stöd kan även ges av dem som ingår i projektsamordningen.

Projektets budget föreslås uppgå till 1 150 000 kr, varav 450 000 kr från vardera VKL och Länsstyrelsen samt 250 000 kr från Landstinget.

5. Kommande aktivitet

En gemensam aktivitet i form av en temadag är under planering. Till detta tillfälle planeras lämpliga föredragshållare (t.ex. Peder Rehnström och Bo Wictorin) samt att lyfta övergripande frågor för diskussion. VKL ansvarar för arrangemanget.

Förslag till gemensamt budskap från länets aktörer ska utarbetas i syfte att kunna användas i externa sammanhang, t.ex. i dialog med andra län om regionfrågor, m.m. Länsstyrelsen och VKL får i uppdrag att ta fram ett första diskussionsunderlag snarast möjligt.

Fördjupat projektdirektiv för delprojektet Fysisk planering och Länsplanen

Delprojektet är ett av tre fördjupningsområden inom länsplaneringen som bedrivs under 2011. Syftet med fördjupningen är att bistå länsplaneringen med en rumslig dimension.

Nyttan med fysisk förankrad Länsplan

Det behövs ett mellankommunalt och regionalt övergripande dokument för kommunernas och Länsstyrelsens vägledning i frågor om översikts- och detaljplanering. Utgångspunkten är att Västmanlands länsplan ska ha en utformning där frågor om användningen av mark- eller vattenområden som angår två eller fler kommuner utreds. De kommunala viljeinriktningarna bör sättas i förgrunden med hänsyn till det kommunala planmonopolet. Samtidigt kan Länsstyrelsen tidigt i processen bistå arbetet med vägledning.

Förberedande arbete

Riktlinjer för arbetet bör inte uttryckas i detalj i detta skede. Inledande möten bör genomföras med följande syfte:

1. Arbeta sker i dialog med den övergripande processen att ta fram en gemensam målbild för länets utveckling.
2. En tematisk struktur läggs fast vad det gäller Länsplanens utformning. Strukturen ska vara baserad på kommunala fokusområden.
3. Länsstyrelsens vägledande roll tydliggörs mellan de inblandade parterna.
4. Datum för arbetsmöten (nedan uttryckt som dialogmöten) tas fram och tidplan upprättas.

Kommunerna bör svara för detta material med stöd från Länsstyrelsen. Det är därför angeläget att kommunerna förbereder sig inför mötet/mötena genom att upprätta förslag till målbilder och identifierar fokusområden.

Dialogmöten som arbetsmetod

Dialogmöten föreslås därefter genomföras i syfte att ta fram underlag till Länsplanen. Detta utgör det faktiska arbetet med att få Länsplanen rumsligt förankrad. Underlaget består dels av text men även kartmaterial och det föreslås att Länsstyrelsen får i uppdrag att arrangera dessa träffar. Dagordning och upplägg bör kommunerna ansvara för.

Länsplanen ska ha ett övergripande perspektiv och behöver inte till sin detaljeringsgrad beröra frågor som kan utredas i kommunala översiktsplaner. Länsstyrelsen bör i den mån det är realistiskt med hänsyn tagen till detaljeringsgraden och det kommunala planmonopolet samordna arbete med att redogöra för ställningstaganden för statliga intressen i länet.

Dialogträffarna

Dialogen syftar till att med stöd av kommunala målbilder, direktiv från Styrgruppen, omvärldsanalysen och Länsstyrelsens vägledning om statliga intressen bidra till att Länsplanen får ett fysiskt förankrat perspektiv. Kommunerna får en framträdande roll och det är angeläget att det till dialogen utreds hur kopplingarna till kommunala översiktsplaner kan stärkas. Därför bör även kommunala översiktsplaner utgöra viktigt underlag till arbetet.

För att uppnå detta ska dialogträffarna:

1. lyfta fram förutsättningar och hinder för utveckling inom och mellan kommunerna.
2. lyfta fram förutsättningar ur ett regionalt perspektiv vilket kan avse frågor som är av en mer geografiskt övergripande karaktär än det mellankommunala perspektivet. Hit räknas även frågor utom länet.

3. bereda alla deltagare möjlighet att i en öppen dialog diskutera förutsättningarna för Länets utveckling i ett fysiskt förankrat perspektiv

Resultatet av dialogerna ska dokumenteras och överlämnas till projektledaren.

Resultatet ska åskådliggöras i text och i form av kartmaterial. Framtagandet ska ske med insyn och i samstämmighet mellan alla dialogdeltagare.

Deltagandet

Det bör lämnas till den egna organisationen att bestämma deltagande. Önskvärt är dock att de som deltar arbeta med översikts- och detaljplanering. En lämplig uppslutning är 1-2 deltagare per organisation.

Dialoggruppen bör bestå av tjänstemän från kommunerna och Länsstyrelsen. Resor och utlägg till självkostnadspris.

Fördjupat projektdirektiv för delprojektet Infrastruktur och kommunikationer

Syftet med delprojektet är att beskriva hur tillgänglighet genom transportsystemet och kommunikationer kan bidra till att uppnå generella planeringsmål och tillgodose efterfrågade behov hos invånare och näringsliv i länet. Transportsystemet bör vidare utvecklas för att ytterligare bidra till ett attraktivt och framgångsrikt län med god konkurrenskraft.

Delprojektet ska bidra till omvärldsanalys och målbild. Arbetet ska ske i dialog med övriga delprojekt och med den övergripande processen med att ta fram en gemensam målbild för länets utveckling. Bidragen till målbilden av förbättrad tillgänglighet kan t ex formulera ”**Västmanländska erbjudanden**”, ev. som nyckeltal för en attraktiv, funktionell och konkurrenskraftiga region. Målbilden innebär att man kan formulera ”**Västmanländska anspråk**” att uppfylla förutsättningarna för de Västmanländska erbjudandena. Utifrån dessa kan **strategier** inom eller med hjälp av infrastruktur och kommunikationer formuleras i länsplanen. En beskrivningsmodell kan utgöras av Västmanland som attraktiv ”livsarena”, ”näringslivsarena” och ”besöksarena” där kommunikationernas bidrag till måluppfyllelse kvalitetssäkras mot hållbarhetsaspekterna och beskrivs per område.

Delprojektet ska utifrån omvärldsanalys och målbild definiera systemperspektivet på transporter, transportsystem och IT-infrastruktur, med länet i storregional och internationell kontext som utgångspunkt. Det ska också värdera effekter av länets egen kollektivtrafikförsörjning och övrigt trafikutbud. Det ska vidare identifiera brister och planeringshinder och formulera strategier för att åstadkomma nödvändiga förbättringar på systemen, samt föreslå enskilda större åtgärder. Det ska dessutom parallellt värdera effekter på måluppfyllelse i länsplanen och slutligen beskriva hur ett transportsystem, samt IT-infrastruktur kan kommuniceras i en dialog om länsplanen med medborgare, näringsliv och övriga samhällsaktörer, samt inför kommande planeringsprocesser med staten, andra län och intressegrupper. Det kan konstateras att en stor del av frågorna i delprojektet kommer att omfattas av arbetet hos den blivande nya kollektivtrafikhuvudmannen i länet, som f.n. är under utredning.

Delprojektet måste begränsas och avgränsas till de frihetsgrader för planering som är rimliga att ställa förväntningar och anspråk på - mot länsplanens planeringshorisont och mot år 2050, enligt det s.k. Östra Mellansverigesamarbetet i RUFSS 2010. Detta innebär att förväntningar inte får vara alltför begränsade i att formulera Västmanländska anspråk. För att konkurrera om intresse med andra stora och mycket stora infrastrukturprojekt i landet och inom EU, måste helhet och investeringar i Stockholm-Mälarenregionen ges tillräcklig tyngd.

Delprojektet ska:

- *Identifiera och beskriva viktiga resrelationer från destinationer (kommunhuvudorter) i länet, t ex till:*

- Stockholm
- Arlanda
- Uppsala
- Västerås respektive till Eskilstuna och mellan Västerås - Eskilstuna
- Örebro
- Norrköping/Linköping, samt
- ev. ytterligare viktiga destinationer utanför länet.

- *Identifiera och beskriva viktiga godstransportflöden och noder i dialog med transportintressenter*

- *Upprätta kvalitetsmått för och beskriva vilka restider, respektive transportkvaliteter som behövs i identifierade relationer för att länet ska fungera väl och i samspel med sin omgivning genom att:*

- Lägga fast nödvändigt korta restider till viktiga och frekventa destinationer
- Formulera utgångspunkter för trafikutbud

- Definiera mått för punktlighet och pålitlighet
- Beskriva godstransporternas särskilda krav på system och noder
- Beskriva krav på bytespunkter/terminaler för persontransporter resp. gods
- Inventera särskilda behov för cykeltrafik
- Inventera särskilda behov för turismnäringen
- Beskriva möjliga ledtider för genomförande av infrastrukturutbyggnader

Etablera ett systemperspektiv på infrastruktur och transporter genom att beskriva hur åtgärder kan utvecklas i och till ett sammanhållet system utgående från målbildens definitioner och krav på utvecklade samband och tillgänglighet. Detta innebär en sammanhållen lösning för:

- Mälardalen med anslutande järnvägar: Citybanan, Svealandsbanan och järnvägen mellan Västerås och Eskilstuna samt Svealandsbanan väster om Eskilstuna
- Bergslagspendeln
- UVEN
- Dalabanan (Gävle-Örebro över Fagersta/Avesta)
- Möjliga järnvägsförbindelse till Uppsala och Arlanda
- Järnvägar väster om Örebro mot t ex Göteborg
- Järnvägar för godstransporternas särskilda behov
- Nödvändiga tågtrafikupplägg och tillgänglighet till Stockholms C
- Mälarsjöfarten
- E18, E22 och riksväg 56 "Räta Linjen" (enligt nuvarande definition av stamvägnätet i Nationella Transportplanen, NTP)
- Åtgärder inom Länstransportplanen, LTP, (med rådande indelning i NTP/LTP)
- Kollektivtrafikutbud med buss inom länet, till viktiga resecentra, eller till orter utanför länet
- Flygplatser och transportvägar till flygplatser
- Terminaler och resecentra
- Godstransportnoder
- Tidsramar för successiv utbyggnad av åtgärderna
- IT-utbyggnaden

Delprojektet ska slutligen formulera ett tydligt och för transportslagen sammanhållet transportsystem med sådana kvaliteter att det:

- stärker intresset och varumärket för Västmanland,
- stärker attraktiviteten för investeringar och etableringar i länet
- stärker attraktiviteten för bosättningar i länet
- innebär tydliga positioner i en ev. diskussion om nya regionala organisationer
- utgör underlag för kollektivtrafikplaneringen i länet och Stockholm-Mälardalenregionen
- stärker argumenten för länets anspråk på tågtrafikutbud och dess kvalitet gentemot MÄLAB, SJ AB m fl tågoperatörer
- utgör underlag för kommande åtgärdsplanering inom infrastrukturens investeringsplanering
- bidrar till att skapa ett starkt intresse i riksdag och regering kring transport- och IT-frågor i Stockholm-Mälardalen, genom ett systemperspektiv som delas av många intressenter och i ett starkt storregionalt tillväxtperspektiv
- bidrar till att stärka länets position som logistikintensivt och innovativt län,

men samtidigt uppmärksamma en globalt utsatt konkurrenssituation genom näringslivs- och branschstrukturen

Förslaget till fördjupad projektbeskrivning är framtaget av Åke Jansson VKL, Rolf Karlsson Länsstyrelsen, Anders Åkerström Landstinget och Håkan Johansson Västerås stad. (Rev 2011-03-07 RK)

BILAGA Delprojektets bidrag till omvärldsanalys och målbild

Delprojektets bidrag till omvärldsanalys

Västmanland är ett län i landets starkast växande tillväxtregion och påverkas av den starka urbaniseringen i Storstockholm och de större städerna i Stockholms läns omgivning. Beroendet av och förhållandet till Stockholm förstärks genom allt starkare integration med Stockholms funktionella arbetsmarknadsregion, men också genom det samlade utbudet av utbildning, tjänster, kultur och service i huvudstadsregionen. En starkare regionintegration skulle minska de negativa effekterna av kommande lågkonjunkturer i hela regionen och bidra till en positiv befolkningsutveckling i Västmanland. Även om pendlingsströmmarna ökar i relationer med omvärlden och inom Västmanlands län, finns generella behov liksom skillnader i tillgänglighet inom länet. Potentialerna för utveckling är långt ifrån utnyttjade genom förekommande brister i kapacitet, kvalitet och utbud. Därför måste kommunikationssystemen utvecklas i ett systemperspektiv och förstärka tillväxtstråk med intressen både inom länet och storregionalt.

Den av globaliseringen drivna specialiseringen i näringslivet påverkar kraven på kompetensförsörjningen och påverkar även offentlig sektor. Västmanlands näringsliv konkurrerar i hög grad på globala marknader och har ett starkt inslag av utländskt ägande. Global påverkan har en regional logik, d v s den får effekter inom den funktionella region – den ”skala” – inom vilken människor är rörliga med rimliga resuppostringar. Regionförstoring och regionintegrering innebär att basen för kompetensförsörjning och därav matchningsmöjligheterna på arbetsmarknaderna ökar, d v s fler arbetstillfällen blir tillgängliga. Konsekvensen är allt fler blir beroende av att kunna pendla till en annan ort för arbete eller studier. En hållbar tillväxt genom regionförstoring måste därför bygga på utvecklade robusta transportsystem, med rimliga och förutsägbara restider för effektivitet och social hållbarhet. Restidsmätt och transporttider för gods, liksom transportkvalitet är därför viktiga nyckeltal.

Parallellt med transportsystemen måste även IT-tillgängligheten utvecklas med samma regionala logik, att tillgängliggöra goda bostads- och företagsmiljöer och att skapa livskvalitet. Ett ytterligare område där delprojektet Infrastruktur och kommunikationer kan bidra, är att inventera områden där innovationer inom transportsystem och energieffektivisering kan bidra till en utveckling för högskola och näringsliv.

En beskrivning av möjligheter med en samverkande Stockholm-Mälardalenregion är Stockholms läns plan: RUFSS 2010, vilken Västmanlands länsplan behöver förhålla sig till och vidareutveckla egen kunskap kring. En fördjupad studie av delregionala effekter för delar av Västmanland och Södermanland, av ökad tillgänglighet mellan Västerås och Eskilstuna framtagen 2011, är också ett aktuellt underlag.

Delprojektets bidrag till målbilden

Delprojektet Infrastruktur och kommunikationer bidrar till målbildens beskrivning av länet som funktionell

- tillväxtregion genom samverkande orter
- arbetsmarknadsregion
- studieregion
- logistikregion
- handels- och serviceregion

Delprojektet Infrastruktur och kommunikationer bidrar till målbildens beskrivning av länet som *attraktiv boendemiljö* genom

- god tillgänglighet till ett stort utbud av efterfrågade nyttor
- storstadssamarbeten och komplementaritet i branschutbud
- närhet, småskalighet och särart genom livskraftiga orter i nätverk och tillgänglig landsbygd
- minskat oljeprisberoende och hållbar tillväxt genom bra kollektivtrafik och bra cykelvägar

Delprojektet Infrastruktur och kommunikationer bidrar till målbildens beskrivning av länet som attraktiv näringslivsarena genom

- god tillgänglighet till viktiga destinationer
- god tillgänglighet till kompetent arbetskraft
- utvecklade transportmöjligheter med samtliga transportslag i samverkan
- tillgång till kapacitetsstark och kvalitativ IT-försörjning

Delprojektet Infrastruktur och kommunikationer bidrar till målbildens beskrivningen av länet som *attraktiv besöksarena* genom att

- erbjuda god tillgänglighet till intressanta mål för närturism kring Mälaren och i Bergslagen i
- en växande storregion
- erbjuda god tillgänglighet för internationell turism

Bidragen till målbilden av förbättrad tillgänglighet kan t ex formulera ”**Västmanländska erbjudanden**”, ev. som nyckeltal för en attraktiv, funktionell och konkurrenskraftiga region.

Målbilden som utgångspunkt

Delprojektet Infrastruktur och kommunikationer behöver som utgångspunkt en målbild eller strukturbild för länet, där viktiga funktionella egenskaper och målsättningar konkretiserar förväntningar och mått på tillgänglighet och dess betydelse för önskvärd utveckling i länet. Dessa mål utgör grunden för ett nödvändigt **systemperspektiv** på kommunikationer.

Målbilden innebär att man kan formulera ”**Västmanländska anspråk**” (på bl a staten) att uppfylla förutsättningarna för de Västmanländska erbjudandena. Utifrån dessa kan strategier inom eller med hjälp av infrastruktur och kommunikationer formuleras i länsplanen.

Fördjupat direktiv för delprojektet Arbetsmarknad och kompetensförsörjning

Inledning

Efterfrågan på arbetskraft ökar i Västmanland och arbetslivets behov av kompetensförsörjning måste säkerställas. Inom en nära framtid kan Västmanland komma att stå inför en situation med relativt hög andel lågutbildade kombinerad med hög ungdomsarbetslöshet, samtidigt som det råder brist på arbetskraft inom mer kvalificerade yrken.

Syfte

Syftet är att utveckla en plan för målinriktade och strategiskt långsiktiga insatser i hela länet för att samordna och matcha arbetslivets behov av kvalificerad arbetskraft med utbildningsutbudet.

Framgångsfaktorer för arbetet är att det sker med utgångspunkt i ett helhetsperspektiv och med en samsyn på behov och insatser samt i bred samverkan i länet.

Mål

Målet är att arbetslivet i Västmanland, såväl privat som offentlig sektor, har tillgång till kompetent arbetskraft.

Prioriterade insatser

Följande områden föreslås prioriteras inledningsvis. Resultatet av det inledande arbetet ligger till grund för det fortsatta arbetet, vilket kan innebära att vissa områden lyfts bort och andra kommer till. Det avgörande är att identifiera vilka områden och delområden som är väsentliga att hantera inom en länsplan. Områden och insatser som redan görs eller som görs lämpligast inom och mellan kommuner e.dyl. bör inte bli föremål för hantering i länsplanen. Utgångspunkten är att endast områden som kräver samarbete och samverkan på länsnivå och med länets aktörer bör hanteras i länsplanen.

De inledande fokusområdena inom delprojektet föreslås vara:

- En kartläggning av befintlig samverkan inom länet kring gymnasieutbildningen och en analys om vad som eventuellt kan behöva hanteras i en länsplan. Befintliga aktörer bör ansvara för kartläggningen, VKL:s koordinator för arbetet bör vara huvudansvarig
- En satsning på förbättrad och utvecklad samverkan mellan Mälardalens högskola och länets aktörer, främst kommunerna och landstinget samt näringslivet. MdH bör vara huvudansvarig för satsningen
- Utveckling och förstärkning av MdH:s roll (i nära samverkan med satsningen inom ramen för Affärsplan Västmanland). Landstinget, Västerås stad samt Länsstyrelsen bör tillsammans med MdH ansvara för att ta fram ett diskussionsunderlag med förslag till åtgärder. Arbetet bör ske i samverkan med representanter för Sörmland
- Säkerställa kompetensförsörjningen i länet på kort och lång sikt. Utgångspunkten bör tas i pågående arbete inom Samhällskontraktet, befintliga aktörer inom ramen för detta bör svara för att utarbeta underlag med förslag till hur insatserna inom Samhällskontraktet kan breddas till hela länet
- Förbättrad matchning mellan utbildningssystemet (elevers val) och arbetslivets behov. Inledningsvis prioriteras YH-utbildningen genom YOU och YH Mälardalen

Berörda utbildningsområden är gymnasieutbildning, arbetsmarknadsutbildning, yrkeshögskoleutbildning samt eftergymnasial- och högskoleutbildning.

Genomförande

För delprojektet Arbetsmarknad och kompetensförsörjning föreslås inte en delprojektledare rekryteras, utan projektledaren svarar för nödvändig ledning och samordning.

Till projektledarens förfogande står bl.a. kansliet för den regionala kompetensplattformen. I kansliet ingår Länsstyrelsen, VKL, Arbetsförmedlingen, Landstinget, Mälardalens högskola, vuxenutbildningen i Fagersta, Köping och Västerås, Tillväxtgruppen Fagersta, Handelskammaren Mälardalen samt föreningen Jobba i Västerås.

Uppdragsledare

Respektive insatsområde i delprojektet bemannas med en särskild uppdragsledare med uppgift att genomlysna insatsområdet. Uppdragsledaren föreslås hämtas från de organisationer som nämns ovan.

Genomlysningen består i att med utgångspunkt i kartläggning och analys, föreslå mål och konkreta åtgärder på kort lång sikt. Det är angeläget att genomlysningen tar sin utgångspunkt i behoven av kompetensförsörjning i hela länets arbetsliv. Fokus ska läggas på att skapa helhetssyn, samsyn och samordning i länet för att lösa konkreta och gemensamma problem.

Resultatet av genomlysningarna inom respektive insatsområde sammanställs i en gemensam strategi. Strategin föreslås innehålla en handlingsplan med tidsatta åtgärder på kort och lång sikt för att säkerställa kompetensförsörjningen i länets arbetsliv.

Övrigt

Västmannarådet har tagit initiativ till att utarbeta Affärsplan Västmanland. Västmannarådet leds av landshövding Ingemar Skogö och består av ledande politiker och företagsledare från hela länet samt rektor för Mälardalens högskola. Syftet med Affärsplan Västmanland föreslås vara att etablera ett i hela länet strategiskt och långsiktigt innovationsarbete som bidrar till näringslivsutveckling och tillväxt. I detta arbete har arbetsmarknads- och kompetensfrågorna en central roll. Det är angeläget att insatserna inom delprojektet Arbetsmarknad och Kompetensförsörjning samordnas med arbetet inom Affärsplan Västmanland.

Uppdrag om framtagande av en omvärldsanalys för Västmanland

Sammanfattning

En omvärldsanalys ska utarbetas som stöd till arbetet med en Länsplan för Västmanland.

Omvärldsanalysen ska beskriva kända utvecklingstrender på olika nivåer inom de områden som Länsplanen ska beskriva och hur dessa kan påverka länets utveckling.

Rapporten ska innefatta en beskrivning av basfakta för länet respektive per kommun, beskrivning av funktionella regionala samband samt den geografiska organisationen och regionförstoringen. Förslag till målsättning för länets utveckling och strategier för konkret genomförande ska lämnas. Arbetet ska löpande avrapporteras i VKL:s utökade presidium, SAM respektive kommunchefsgruppen. Rapporten ska vara färdigställd senast den 1 augusti 2011.

Bakgrund

Länets kommuner, Landstinget, Länsstyrelsen samt Västmanlands Kommuner och Landsting (VKL) har beslutat att gemensamt utveckla och konkretisera det befintliga regionala utvecklingsprogrammet (RUP). Avsikten är att utveckla RUP till en Länsplan som konkret stödjer en ökad tillväxt i hela länet samt positionerar länet tydligare i pågående och kommande strukturförändringar.

Arbetet med Länsplanen ska inledningsvis fokuseras på tre delområden: Fysisk planering, Infrastruktur och kommunikationer samt Arbetsmarknad och kompetensförsörjning.

Vid sidan av de tre prioriterade frågorna har identifierats två grundläggande aktiviteter som kompletterar de tre sakområdena; en omvärldsanalys samt uppföljning av befintligt RUP.

Uppdragsbeskrivning

Uppdraget omfattar följande punkter.

- Beskrivning av basfakta, bl.a.
 - Befolkningsutveckling och ålderssammansättning
 - Näringslivsstruktur
 - Nyregistrerade företag och ung företagsamhet
 - Utbildningsnivå
 - Sysselsättning och arbetslöshet
 - Ungdomsarbetslöshet
 - Utrikesfödda
 - Genomsnittlig månadsinkomst
 - Pendling inom och utom länet
 - Interkommunalt samarbete

Statistiken ska avse dels länet, dels respektive kommun och vara könsuppdelad.

- Beskrivning av funktionella regionala samband gällande bl.a.
 - Arbetsmarknad
 - Internationalisering
 - Näringsliv

- Sjukvård
- Hälsa
- Miljö
- Utbildning

I denna punkt ingår även att beskriva följande frågeställningar

- Pendlingsmöjligheter
- Godstransporter
- IT-infrastruktur
- Vindkraft
- Klimat
- Tillgång till och kvalitet bostäder
- Husprisutveckling
- Tillgång till och kvalitet i utbildningssystemet
- Det regionala innovationssystemet
- Integration
- Regionens attraktivitet för boende, företag och besöksnäring
- Investeringskvot
- Beskrivning av den geografiska organisationen och regionförstoringen
- Slutsatser och rekommendationer, bl.a.
 - Målsättning för länets utveckling och strategier för konkret genomförande
 - Inriktning för regionbildning

Omfattning

Rapporten ska vara högst 20-25 A4-sidor och ske med utgångspunkt i befintligt kunskapsunderlag, t.ex. Fördel Stockholm-Mälarenregionen, OECD-rapporter om Stockholm-Mälarenregionen, Regional utvecklingsplan för Stockholms län (RUFS), "Svealand och den regionala utvecklingen" (Länsstyrelsen Örebro, Landstinget Örebro, Örebro kommun), Projektet "En bättre sats", Länsstyrelsens rapportserie (befolkning, pendling, arbetsmarknad m.m.), Länstransportplanen, Arbetsförmedlingens statistik och prognoser samt kommunernas översiktsplaner.

Tidplan och avrapportering

Arbetet ska avrapporteras i VKL:s utökade presidium, SAM respektive kommunchefsgruppen. Rapporten ska finnas i en första version senast den 1 augusti 2011. Den 26 augusti finns ett preliminärt datum för en gemensam workshop som vänder sig till ledande tjänstemän i kommuner, landsting, Länsstyrelse och VKL där en första version av omvärldsanalysen kan presenteras och även användas som underlag för regionfrågan.

Beredningsgruppen

2011-05-11

Länsplan - kort sammanfattning av innehåll

Länsplan – vad?

OMVÄRLD/ MÅL:	Generell beskrivning	Specifika förutsättningar för Västmanland	SWOT + planens mål , status, "mandat" och partnerskap
DELPROJEKT:	Kommunikationer och tillgänglighet	Kompetensförsörjning	"Fysisk planering"
ERBJUDANDEN:	"Tidtabellen" – önskvärda restider mellan viktiga målpunkter, offensiv logistikregion, IT	Bra jobb och bra livsmiljö, karriärvägar, innovativt, stort utbud	Offensiv planering, bostäder, "grönt o blått", närhet, utvecklad gruvindustri
ANSPRÅK:	Infrastruktur vs staten och kommunerna, trafikering vs THM	Näringslivsmedverkan, MDH, AF, skolsektorn, sjukvården, internationell attraktivitet, FoU-miljöer och ek. medel	Kompetens, samordning, liten byråkrati, kultur, serviceutbud, turismsatsningar
AKTIVITETER: tidsatta, mätbara, kvalitet – hållbarhet	Lobbying, medfinansiering, trafikavtal och erf. budget	Lobbying, marknadsföring, fokusering i kommuner/ MDH	Marknadsföring, utbildning, RUF/S/ ÖMS - utveckling